شىنجاڭ خەلق نەقىشى

新疆民间图案

جېن يۈشاڭ　　تەنبىڭ دو　　خابەەن

甄玉祥　　譚秉鐸　　合編

جۇڭگو رەسساملار جەمىيىتى شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاۋتونوم رايونلۇق شۆبە جەمىيىتى تەرىپىدىن نەشر قىلىندى

中国美术家协会新疆維吾尔自治区分会出版

J522.8

新疆维吾尔自治区图书馆XT0-0079072
L37
(W)725
J522.8
(W)7
0079072

編　者　的　話

新疆各族人民不僅能歌善舞，同時，也創造了豐富多采的圖案藝术。像享有盛[illegible]建筑物上的圖案、維吾爾族小花帽以及广泛流行在民間的各類裝飾圖案。

解放前，由于反動統治階級的壓迫和歧視，使各民族優秀的圖案藝术受到了極大的摧殘。解放以后，這些劳動人民所創造出来的藝术財富，在黨的親切关懷下，才又重現光彩。十年来随着經濟和文化生活的發展，城市中的許多新建大型建筑物，公社的許多俱樂部，都大量的裝飾了具有民族風格的圖案花紋，人民羣衆的服飾衣着也裝飾的更加鮮豔美麗。

這本集子里，匯集了广泛流行在喀什、莎車、英吉莎、和闐等地民間的一些圖案，共分為彩繪、石膏浮彫、磚刻、木刻以及花氏等圖案，收集于一般較大的建筑物、古寺院和墳園上，也有些是来自民間的實用美术，如炕圍、圍幔、傢具和服飾上的圖案等。前者給人以五彩繽紛之感，如同一建筑上，雖包括有各式各樣的圖案，其中有許多可獨立成組的花紋，但合在一起又不失其秀麗和諧的感覺。后一種，多為土法印制，綫條粗壯有力，色彩多原色對比，有樸實渾厚之風。

這些圖案，最初在52年由新疆軍區文工团舞台美术工作者馬毅、沅湘帆等同志参加收集，在整理工作中并得到張秀珍同志的協助。這次，承中國美术家協會新疆維吾爾自治區分會的鼓勵和幫助以及軍區文工团領導的大力支持，才能夠整理出版和大家見面。

對于整理和編選圖案，這還是初次嘗試，特别是對新疆各民族寶貴的圖案藝术遺産缺乏研究和系統的收集。因此，缺點甚至錯誤可能不少，懇望各族广大讀者和美术家們，多予批評和指導。

135526
新疆维吾尔自治区图书馆

تۈزگۈچىنىڭ سۆزى

شىنجاڭ ھەر مىللەت خەلقى يالغۇز ناخشا ئۇسسۇلغىلا ياخشى بولۇپ قالماستىن، شۇنداقلا ئۇلار باي ۋە خىلمۇ ـ خىل نەققاشچىلىق سەنئىتىنى ياراتتى. كىشىلەرگە تونۇش بولغان خوتەن گىلىمى، ئىمارەتلەرگە ئويۇلغان نەقىشلەر، ئۇيغۇر دوپپىلىرىدا چېكىلگەن گۈللەر ۋە خەلق ئارىسىدا كەڭ تارقالغان تۈرلۈك نەرسىلەرگە ئىشلەنگەن گۈللەر بۇنىڭغا مىسال بولىدۇ.

ئازاتلىقتىن بۇرۇن، رىياكسىيون ھۆكۈمران سىنىپنىڭ كەمسىتىشى ۋە ئېزىشى ئاستىدا ھەر مىللەت خەلقىنىڭ ئېسىل نەقىش سەنئىتى ئىنتايىن ئېغىر يوسۇندا خاراب قىلىنغان ئىدى. پەقەت ئازاتلىقتىن كېيىنلا ئەمگەكچى خەلقنىڭ كەشىپ قىلغان بۇ سەنئەت بايلىقى پارتىيىنىڭ غەمخورلۇقىدا ئۆزىنىڭ نۇرىنى قايتىدىن چېچىشقا باشلىدى.

10 يىلدىن بۇيان ئىقتىسادىي ۋە مەدەنىي تۇرمۇشنىڭ ئۆسۈشىگە ئەگىشىپ شەھەرلەردە سېلىنىۋاتقان ئىمارەتلەر ۋە گۈڭگۈشلاردىكى كلۇبلاردا، مىللىي خۇسۇسىيەت ھەم ئۇسلۇبقا ئىگە بولغان نەقىش گۈللىرى كۆپىيىپ ئويۇلۇشقا ۋە خەلق ئاممىسىنىڭ كىيىم ـ كېچەكلىرى ھەم باشقا نەرسىلىرىگە تېخىمۇ چىرايلىق گۈللەر چېكىلىشكە باشلىدى.

بۇ توپلامغا قەشقەر، يەكەن، يېڭىسار ۋە خوتەن قاتارلىق جايلاردىكى خەلق ئارىسىدا كەڭ تارقالغان نەقىش گۈللەر ئېلىنغان بولۇپ، رەڭلىك سىزمىلار، گېرىس ھەيكەل ئويمىلار، خىشقا ۋە ياغاچقا ئويۇلغان گۈللەر، ھەم گۈللۈك خىشلارغا ئوخشىغان قىسىملارغا بۆلۈنىدۇ.

بۇلار جوڭ ئىمارەتلەردىن، كونا مېھمانسارايلاردىن ۋە بەزىلىرى خەلقنىڭ زەردىۋال، چىمەلدىق، ئۆي ئەسۋاپلىرى ۋە كىيىم ـ كېچەكلىرىدىن توپلاپ ئېلىندى. توپلامنىڭ ئالدىنقى قىسمىدا ئېلىنغان نەقىش ۋە گۈللەر كىشىنىڭ ئېڭىدا خىلمۇ ـ خىل گۈزەل تۇيغۇ پەيدا قىلىدۇ. بىر ئىمارەتتىن ئېلىنغان ھەر تۈرلۈك نەقىش گۈللىرىنىڭ كۆپ قىسمى ئۆز ئالدىغا مۇستەقىل تۇرسىمۇ، باشقا گۈللەر بىلەن بىرلەشتۈرۈلسىمۇ، ئۆزىنىڭ گۈزەللىكىنى يوقاتمايدۇ. كېيىنكى قىسمىدا ئېلىنغان گۈللەر ئاساسەن يەرلىك ئۇسۇللار بىلەن ئىشلەنگەن گۈللەر بولۇپ، سىزىقلىرى يوغان، كۈچلۈك، رەڭگى ئاددىي ئومۇمەن ئاددىي ـ ساددا ۋە گۈزەل خۇسۇسىيەتلەرگە ئىگە.

بۇ كىچىك توپلامنى ئالىي بىلەن شىنجاڭ ھەربىي رايون سەنئەت ئۆمىكىنىڭ دېكوراتورى مايى، يۈمەن شاڭ قەن قاتارلىق يولداشلار 1957-يىلدىن تارتىپ ئىشلەشكە باشلىغان. رەتلەش جەريانىدا يولداش جاڭ شۇ ۋە جېننىڭ ياردىمىگە ئىگە بولدۇق. بۇ قېتىم جۇڭگو گۈزەل سەنئەتچىلەر جەمئىيىتى شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق شۆبىسىنىڭ رەھبەرلەندۈرۈشى ۋە ياردەم قىلىشى ھەمدە ھەربىي رايون سەنئەت ئۆمىكى رەھبەرلىكىنىڭ زور كۈچ بىلەن قوللىشى ئاستىدا رەسمىي رەتلىنىش ۋە نەشر قىلىپ كۆپچۈلۈك بىلەن يۈز كۆرۈشتى.

بۇ توپلامنىڭ نەشر قىلىنىشى نەقىشلەرنى توپلاش، رەتلەشنىڭ دەسلەپكى سىنىقىدۇر. خۇسۇسەن شىنجاڭدىكى ھەر مىللەتنىڭ قىممەتلىك نەقىش سەنئەت مىراسلىرىنى تەتقىق قىلىش ۋە سىستېمىلىق يوسۇندا توپلاش ئىشىنىڭ ئىشلىنىشى ناھايىتى كام بولغاچقا، بۇ توپلامدا كەمچىلىك ھەتتا خاتالىقلارنىڭ كۆپ بولۇشى مۇمكىن. شۇڭا ھەر مىللەت خەلقى ئىچىدىكى كەڭ مۇتەخەسسىسلەر ۋە رەسساملارنىڭ تەنقىدىي پىكىرلىرىنى بېرىپ يېقىندىن ياردەمدە بولۇشىنى سورايمىز.

此为试读，需要完整PDF请访问：www.ertongbook.com

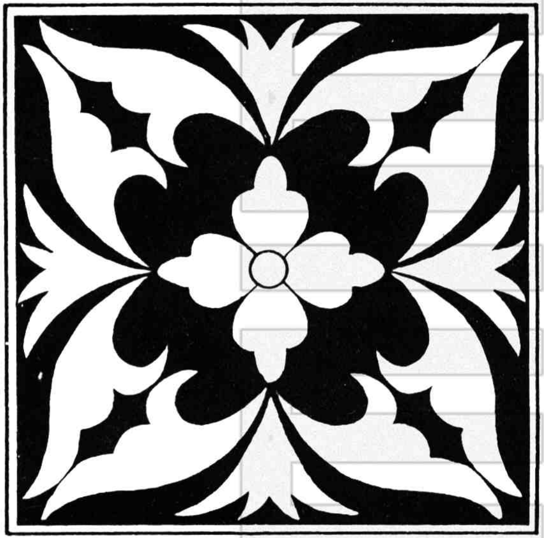

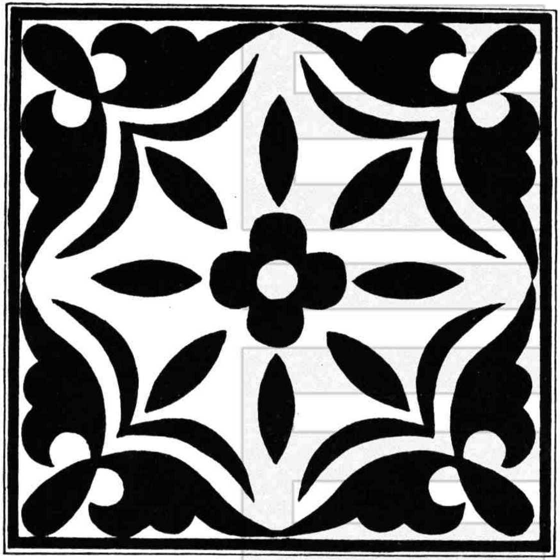

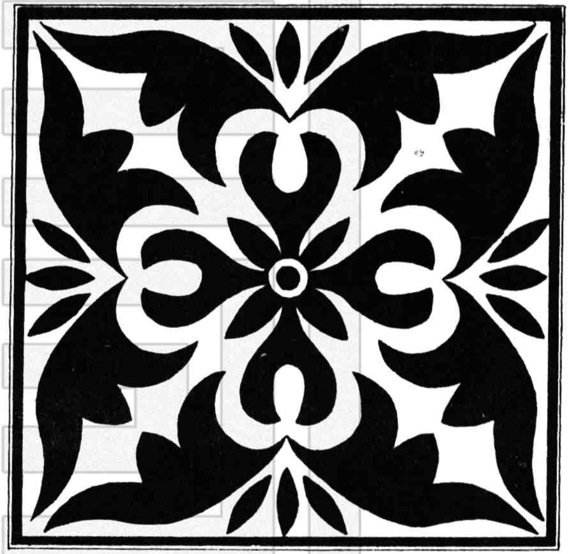

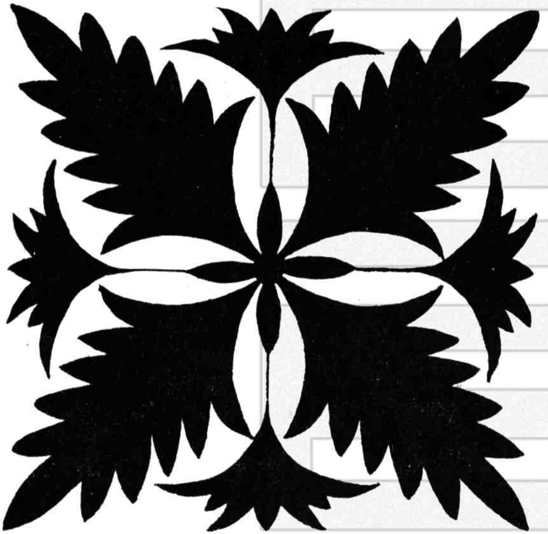

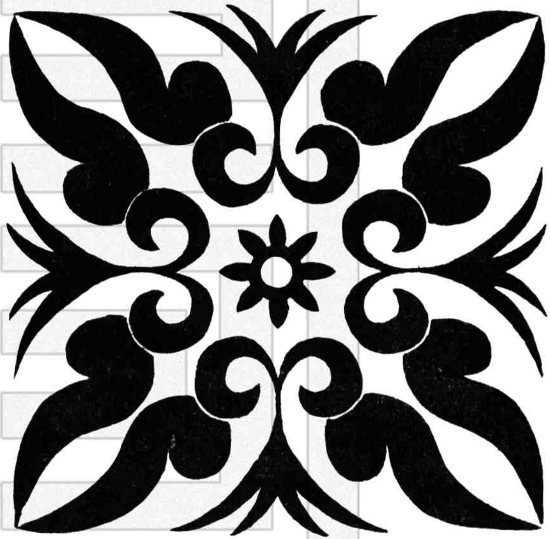

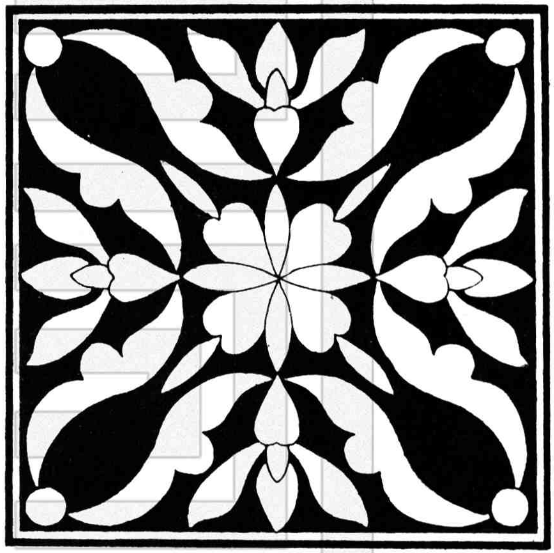

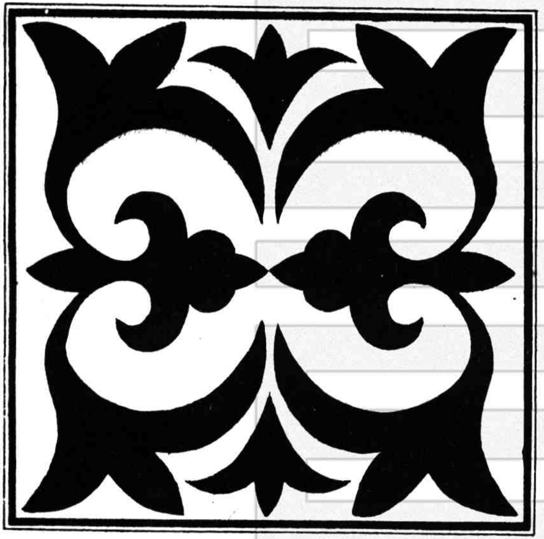

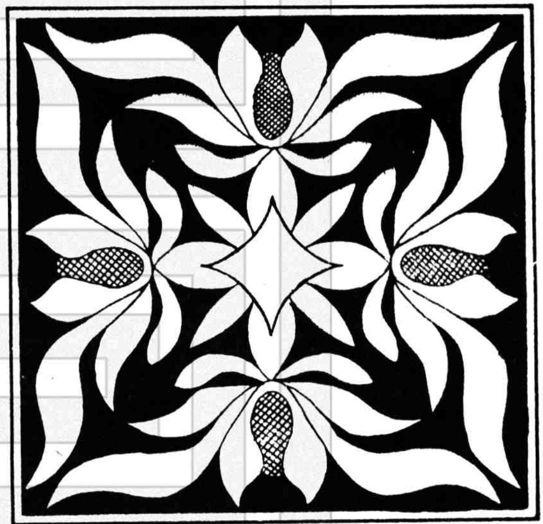

此为试读,需要完整PDF请访问: www.ertongbook.com

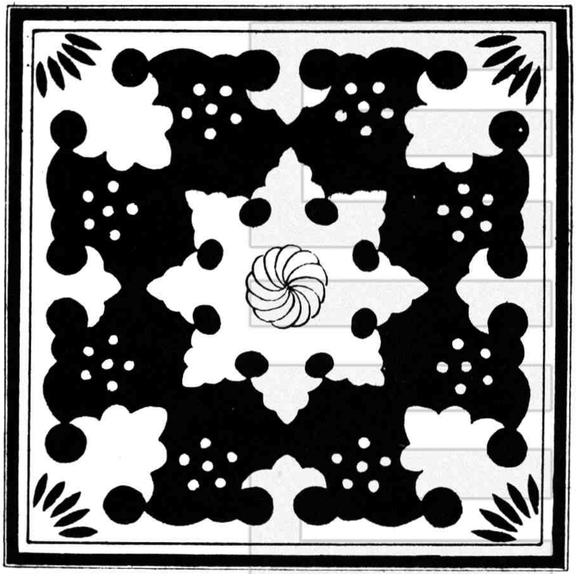
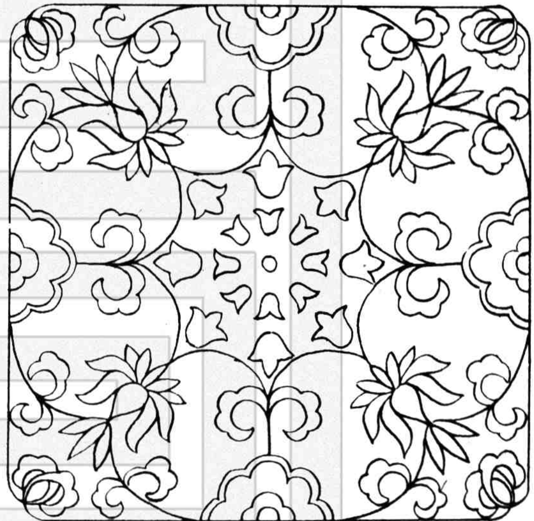

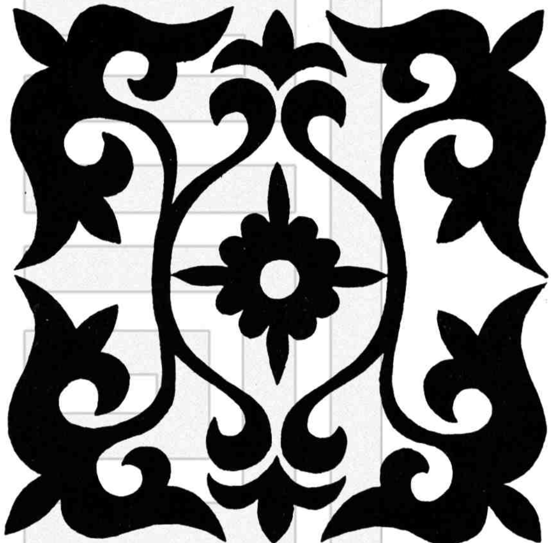

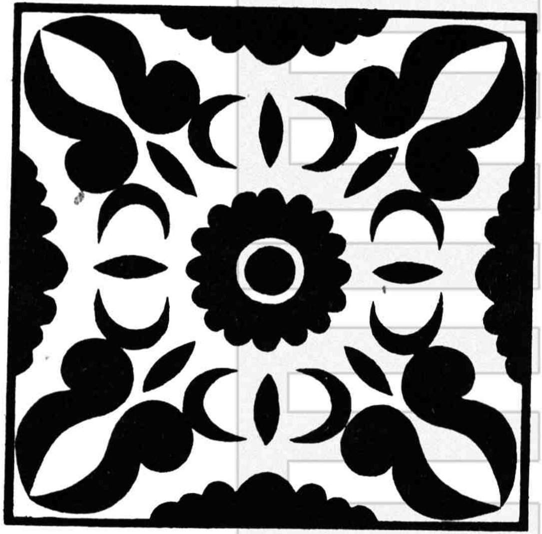

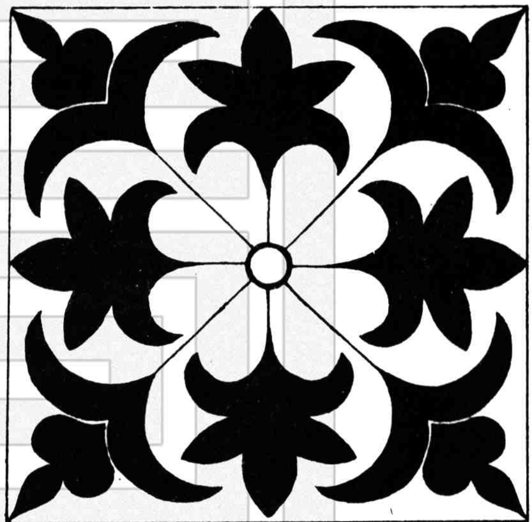

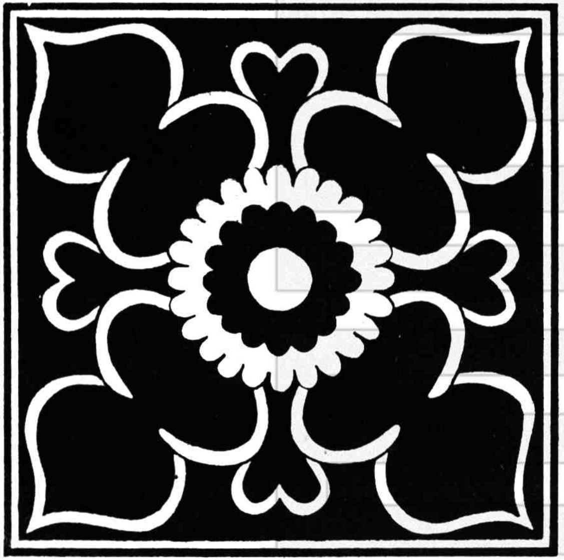

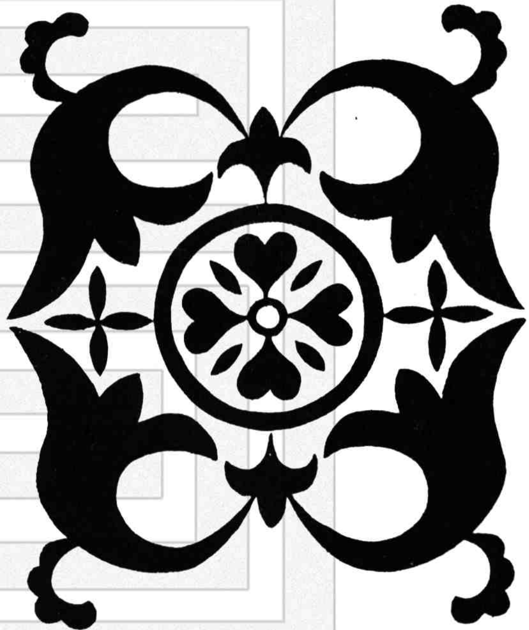

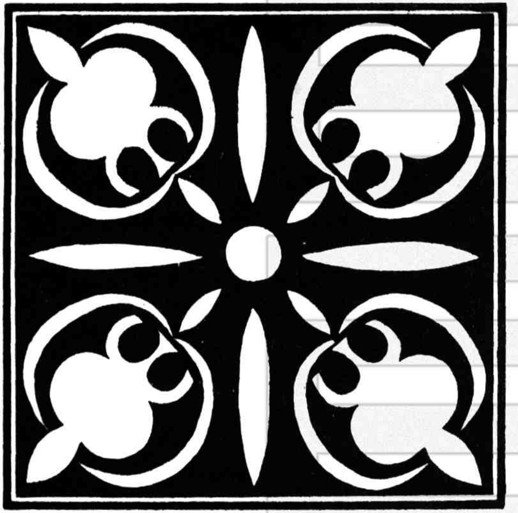

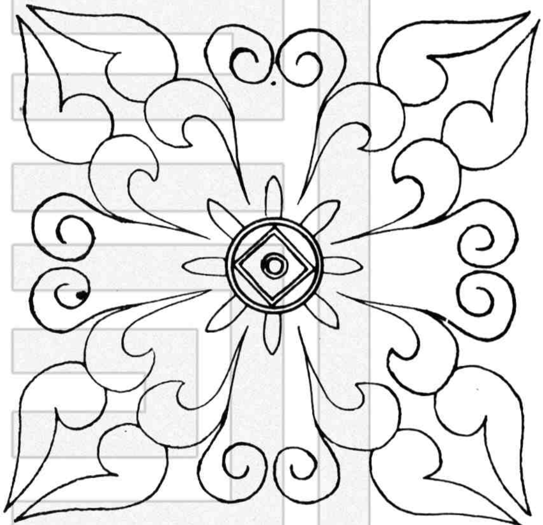

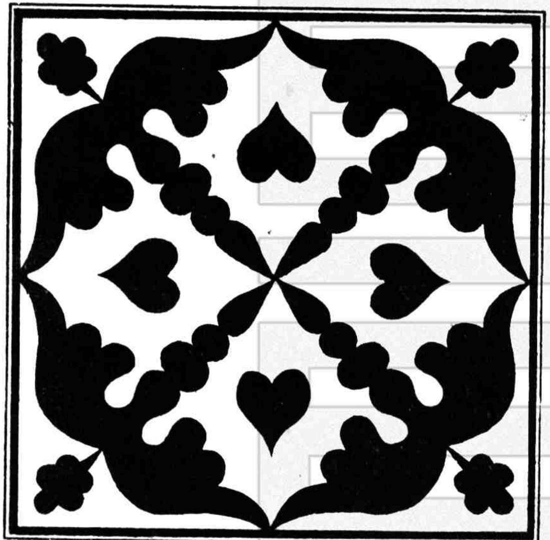

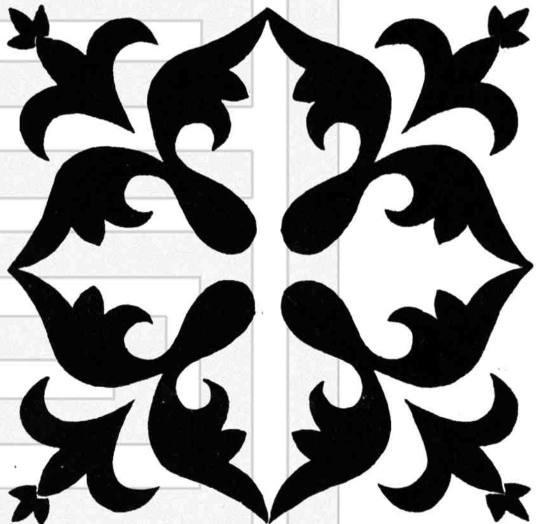

此为试读,需要完整PDF请访问: www.ertongbook.com